

1903—06 kohalikus valla- ja ministeeriumikoolis, 1906—14 Pärnu gümnaasiumis, 1914—16 Peterburi ülikoolis ajaloo-keeleteaduskonna vanade keelte osakonnas, lõpetas 1928 Tartu ülikooli õigusteaduskonna. Võtnud ohvitserina osa Maailmasõjast, langes S. juulis 1917 raskesti haavatuna Galiitsias austerlaste kätte sõjavangi, evakueeriti sõja-invaliidina dets-s 1917 Taani, teenis sügisest 1918 sept-ni 1919 Inglise põhjakorpuse staabis Arhangelskis, kus oli Eesti leegioni asutajaid, ja pöördus okt-s 1919 Inglismaa kaudu kodumaale. Alates dets-st 1919 oli S. Eesti sõjaväeline esindaja, a-st 1921 ühtlasi diplomaatiline esindaja Leedus. Lahkunud sept-s 1923 sõjaväeteenistusest kapteni aukraadis, toimis S. 1923—27 välisministeeriumi poliitilise osakonna juhatajana, olles vahepeal mõnda aega 1924—25 *chargé d'affaires* Pariisis ning Brüsselis ja 1926 lühemat aega saatkonnanounik Moskvast A. Birk'i (vt. ka *Suppl.*) juures, ja 1927—31 välisministri abina. A-il 1931—34 oli ta saadikuks Roomas; alates dets-st 1934 toimib ta saadikuna Londonis ning oli 1931—39 ühtlasi saadikuks Bernis ja Eesti alatiseks esindajaks Rahvasteliidu juures. S. on Eesti esindajana osa võtnud Rahvasteliidu täiskogu istungeist ja paljudest rahvusvahelistest konverentsidest ning erikomiteede töist. Välis-Eesti ühingu liikmena on ta innukalt kaasa töötanud väliseestlaste organiseerimisel. S. on avaldanud mitmeid kirjutisi eesti ja välismaisis ajakirjades ja ajalehtides. Ta on Vabadusristi kavaler.

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); isikl. jm. saadud andmed. T.

SCHMIDT, Carl Ernst Heinrich, balti-saksa keemik ja arstiteadlane, sünd. 1. VI 1822 vkj. Jelgavas (Miitavis) apteekri pojana, õppis arstiteadust ja keemiat saksa ülikoolis, omandas dr. phil. astme Giessenis 1844, dr. med. astme Göttingenis 1845 ja Tartus 1846; ta oli a-st 1847 Tartu ülikooli füsioloogilise ja patoloogilise keemia dots., 1850—52 farmaatsia erakorraline prof. ja farmatseutilise instituudi direktor, 1852—92 keemia korraline prof. ja ühtlasi keemiakabineti direktor; surn. 27. II 1894 vkj. Tartus. — S-i silmapaistva õpetusliku tegevuse kõrval omavad suurt tähtsust uurimused füsioloogilise keemia alal maomahla, vere jm. kohta, samuti kohati väga ulatuslikud käsit-

lused agrikultuurkeemia aladelt vete, mullastiku, kodumaa loodusvarade (kipsi, mergli, turba jt.), söötade, väetiste jm. kohta. S-i teaduslikest töist, millede arv tõuseb üle 130, nimetatagu „Die Verdauungssäfte und der Stoffwechsel“ [Jelgava (Miitavi) ja Leipzig, 1852; koos F. Bidder'iga].

Левницкий I; „Keemia Teated“ 1932, nr. 1 jm. saadud andmed.

A. L-r; A. N.

SCHMIDT, Carl Friedrich, balti-saksa geoloog ja botaanik, sünd. 15. I 1832 vkj. Pärnumaal Kaisma mõisas, õppis Tallinnas kub-gümnaasiumis, 1849—53 Tartu ülikoolis vene keelt ja kirjandust, peamiselt aga botaanikat ja geoloogiat. Omandanud 1855 botaanika magistri astme, sai ta 1856 Tartu ülikooli botaanikaia direktori abiks. S. viibis teaduslikul otstarbel Amuuri-maal ja Sahhalini saarel 1859—63, Siberis 1866; Vene Teaduste Akadeemia liikmeks sai ta 1872; surn. 8. XI 1908 vkj. Peterburis. — S. harrastas suviti botaanikaia abijuhataja ülesannete kõrval ka geoloogilist uurimistööd, mille tulemusena avaldas põhjapaneva teose „Untersuchungen über die Silurische Formation von Ehstland, Nord-Livland und Oesel“ (Archiv f. d. Nat., 1. seria, II, Tartu, 1858). Selles ta valgustas üllatava selguse ja kindlusega Põhja-Eesti aluspõhja ehitust ja koosseisu peajoonetes nii, et suur osa mainitud tööst kehtib veel praegugi. A-l 1859 sai S. Vene Geograafia Seltsilt kutse juhtida Amuuri-maale ja Sahhalini saarele lähetatava teadusliku retkkonna füüsikalist osa, mis reisu tulemuste kallal ta töötas kuni 1876. Vahepeal (1866) teostas ta veel ühe reisu Siberisse mammuti jäänuste toomiseks (sellest tulebki ta hüüdnimi „Mammut-Schmidt“). S. oli oma elu lõpupoolel andunud Põhja-Eesti geoloogia uurimisele. Teaduste Akadeemia, Vene geoloogilise komitee ja Eestimaa rüütelkonna ülesandel ning toetusel veetis ta enamiku suvedest rännakuil Eestis, tehes sekka välisreise naabermaale ja kaugemalegi. Inimpõlve kestel on S. olnud selleks autoriteediks, kes isiklikult ja oma teoste kaudu tutvustas teadlasi Eesti geoloogiaga. Eriti oli ta tähelepanu pööratud kivististele, millede tundma-õppimiseks tegi ta määratu töö. S-i suur ja tähelepanuväärseim teos on „Re-